

Środa, 16 lutego 2022 r.

P9_TA(2022)0034

Wdrożenie szóstej dyrektywy w sprawie podatku VAT

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie wdrożenia szóstej dyrektywy VAT: czego brakuje, aby zmniejszyć lukę w podatku VAT w Unii? (2020/2263(INI))

(2022/C 342/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 4 i 14 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając szóstą dyrektywę Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku ⁽¹⁾ (szósta dyrektywa VAT),
- uwzględniając dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej ⁽²⁾ (dyrektywa VAT),
- uwzględniając dyrektywę Rady (UE) 2017/2455 z dnia 5 grudnia 2017 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE i dyrektywę 2009/132/WE w odniesieniu do niektórych obowiązków wynikających z podatku od wartości dodanej w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady (UE) 2018/1910 z dnia 4 grudnia 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej dotyczących opodatkowania handlu między państwami członkowskimi ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady (UE) 2019/1995 z dnia 21 listopada 2019 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do przepisów dotyczących sprzedaży towarów na odległość oraz niektórych krajowych dostaw ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady (UE) 2020/285 z dnia 18 lutego 2020 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw oraz rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do współpracy administracyjnej i wymiany informacji do celów monitorowania i prawidłowego stosowania procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw ⁽⁶⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady (UE) 2020/284 z dnia 18 lutego 2020 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do wprowadzenia pewnych wymogów dla dostawców usług płatniczych ⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej ⁽⁸⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2017/2454 z dnia 5 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 13.6.1977, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 348 z 29.12.2017, s. 7.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 311 z 7.12.2018, s. 3.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 310 z 2.12.2019, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 62 z 2.3.2020, s. 13.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 62 z 2.3.2020, s. 7.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 77 z 23.3.2011, s. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 348 z 29.12.2017, s. 1.

Środa, 16 lutego 2022 r.

- uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2017/2459 z dnia 5 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 282/2011 ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2018/1541 z dnia 2 października 2018 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 904/2010 i (UE) 2017/2454 w odniesieniu do środków wzmacniania współpracy administracyjnej w dziedzinie podatku od wartości dodanej ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2019/2026 z dnia 21 listopada 2019 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 282/2011 w odniesieniu do dostaw towarów lub świadczenia usług ułatwianych poprzez użycie interfejsów elektronicznych oraz w odniesieniu do procedur szczególnych dla podatników, którzy świadczą usługi na rzecz osób niebędących podatnikami, prowadzą sprzedaż towarów na odległość i dokonują niektórych krajowych dostaw towarów ⁽¹²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/194 z dnia 12 lutego 2020 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do procedur szczególnych dla podatników, którzy świadczą usługi na rzecz osób niebędących podatnikami, prowadzą sprzedaż towarów na odległość i dokonują niektórych krajowych dostaw towarów ⁽¹³⁾, odnoszące się do pakietu VAT w handlu elektronicznym,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/847 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające program „Fiscalis” na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania i uchylające rozporządzenie (UE) nr 1286/2013 ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej (COM(2018)0020),
- uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw (COM(2018)0021),
- uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie wprowadzenia szczegółowych środków technicznych dotyczących funkcjonowania docelowego systemu VAT dotyczącego opodatkowania wymiany handlowej między państwami członkowskimi (COM(2018)0329) ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 grudnia 2011 r. zatytułowany „W sprawie przyszłości VAT: W stronę prostszego, solidniejszego i wydajniejszego systemu podatku VAT” (COM(2011)0851),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 października 2017 r. dotyczący działań następczych w odniesieniu do planu działania w sprawie VAT „W kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT – czas na decyzje” (COM(2017)0566),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 kwietnia 2016 r. dotyczący planu działania w sprawie VAT „W kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT – czas na decyzje” (COM(2016)0148),
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie wprowadzenia szczegółowych środków technicznych dotyczących funkcjonowania docelowego systemu VAT dotyczącego opodatkowania wymiany handlowej między państwami członkowskimi ⁽¹⁶⁾,

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 348 z 29.12.2017, s. 32.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 259 z 16.10.2018, s. 1.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 313 z 4.12.2019, s. 14.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 40 z 13.2.2020, s. 114.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 188 z 28.5.2021, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Wejście w życie przesunięte na 1 lipca 2022 r.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 449 z 23.12.2020, s. 295.

Środa, 16 lutego 2022 r.

- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę Rady 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania ⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie stanowiska Rady w pierwszym czytaniu w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Fiscalis” na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1286/2013 (06116/1/2021 – C9-0179/2021 – 2018/0233(COD)) ⁽¹⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 października 2011 r. w sprawie przyszłości podatku VAT ⁽¹⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 24 listopada 2016 r. pt. „W kierunku ostatecznego systemu VAT i zwalczania oszustw związanych z VAT” ⁽²⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 26 marca 2019 r. w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania ⁽²¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 20 maja 2021 r. w sprawie kształtowania cyfrowej przyszłości Europy: usunięcie barier w funkcjonowaniu jednolitego rynku cyfrowego i lepsze wykorzystywanie AI z korzyścią dla europejskich konsumentów ⁽²²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 16 września 2021 r. w sprawie wdrożenia wymogów UE dotyczących wymiany informacji podatkowych: postępy, wyciągnięte wnioski i przeszkody do pokonania ⁽²³⁾,
- uwzględniając badanie z 30 sierpnia 2021 r. zatytułowane „VAT gap, reduced VAT rates and their impact on compliance costs for businesses and on consumers” [Luka w podatku VAT, obniżone stawki VAT i ich wpływ na koszty przestrzegania przepisów dla przedsiębiorstw i na konsumentów], przeprowadzone przez DIW ECON i opublikowane przez Dyрекcję Generalną ds. Analiz Parlamentarnych PE,
- uwzględniając opinię nr 11/2020 Trybunału Obrachunkowego (przedstawioną na podstawie art. 287 ust. 4 i art. 322 ust. 2 TFUE) z dnia 11 grudnia 2020 r. dotyczącą projektu rozporządzenia Rady (UE, Euratom) zmieniającego rozporządzenie (EWG, Euratom) nr 1553/89 w sprawie ostatecznych jednolitych warunków poboru środków własnych z podatku od wartości dodanej,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 12/2019 z dnia 16 lipca 2019 r. pt. „Handel elektroniczny – wiele problemów związanych z poborem podatku VAT i należności celnych czeka na rozwiązanie”,
- uwzględniając konsultacje społeczne dostępne od 8 lutego 2021 r. do 3 maja 2021 r. w sprawie przepisów VAT mających zastosowanie do usług finansowych i ubezpieczeniowych – przegląd,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) i załącznik 3 decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. dotyczącej procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0355/2021),

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 474 z 24.11.2021, s. 182.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 270.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 94 E z 3.4.2013, s. 5.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 107.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 108 z 26.3.2021, s. 8.

⁽²²⁾ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 204.

⁽²³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0392.

Środa, 16 lutego 2022 r.

- A. mając na uwadze, że w 1977 r. Rada przyjęła szóstą dyrektywę VAT, której celem jest osiągnięcie ujednoczonej podstawy wymiaru podatku, do której powinny mieć zastosowanie zharmonizowane stawki; mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie przyjęły już wtedy system podatku od wartości dodanej zgodnie z pierwszą⁽²⁴⁾ i drugą⁽²⁵⁾ dyrektywą Rady z dnia 11 kwietnia 1967 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych; mając na uwadze, że w tym celu państwa członkowskie postanowiły przejść przez okres przejściowy, który został przedłużony;
- B. mając na uwadze, że w trosce o przejrzystość dyrektywę VAT przekształcono i uchylono szóstą dyrektywę VAT; mając na uwadze, że dyrektywa ta stanowi, iż przepisy przejściowe należy zastąpić docelowym systemem opartym na opodatkowaniu w państwie członkowskim pochodzenia; mając na uwadze, że system przejściowy jest złożony, niekompletny i strukturalnie podatny na oszustwa;
- C. mając na uwadze, że pobór podatku VAT należy przede wszystkim w gestii każdego państwa członkowskiego;
- D. mając na uwadze, że w 2013 r. rozpoczęto gruntowny przegląd na podstawie docelowego systemu opartego na zasadzie miejsca przeznaczenia, który to system byłby mniej podatny na oszustwa⁽²⁶⁾; mając na uwadze, że zasada miejsca przeznaczenia oznacza, iż podatek VAT jest przesyłany do państwa członkowskiego ostatecznej konsumpcji;
- E. mając na uwadze, że 25 maja 2018 r. przyjęto wniosek dotyczący dyrektywy, który wprowadził szczegółowe środki dotyczące docelowego systemu VAT dla wewnątrzunijnego handlu towarami między przedsiębiorstwami i położył kres „przejściowemu” systemowi⁽²⁷⁾; mając na uwadze, że 12 lutego 2019 r. Parlament przyjął swoje stanowisko w sprawie tego wniosku; mając na uwadze, że Rada nie przyjęła jeszcze stanowiska; mając na uwadze, że ta blokada decyzyjna opóźnia podjęcie istotnych decyzji dotyczących dostosowania podatku VAT wyzwani, przed którymi staniemy w trakcie odbudowy gospodarki UE, oraz mając na uwadze, że brak działania oznacza, iż nie zlikwidowano luk prawnych, które mogłyby umożliwić powiększanie się luki w podatku VAT;
- F. mając na uwadze, że luka w podatku VAT w UE zmniejszyła się z 20 % w 2009 r. do 10 % w 2019 r., przy czym wstępne szacunki wskazywały wówczas, że luka ta może spaść poniżej 130 mld EUR; mając na uwadze, że ze względu na pandemię i jej skutki społeczno-gospodarcze trend ten uległ odwróceniu w 2020 r.; mając na uwadze, że straty są szacowane na 164 mld EUR, z czego jedna trzecia trafia do rąk oszustów oraz sieci zorganizowanej przestępczości; mając na uwadze, że straty te mogą stanowić lukę w podatku VAT wynoszącą 13,7 %; mając na uwadze, że scenariusz ten wymaga strategicznych wariantów działań;
- G. mając na uwadze, że według przygotowanego dla Komisji dokumentu pt. „Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States 2020” [Badanie i sprawozdania dotyczące luki w podatku VAT w państwach członkowskich UE-28] z 10 września 2020 r. luka w podatku VAT w państwach członkowskich wykazuje znaczne wahania od poniżej 1 % do ponad 33 %;
- H. mając na uwadze, że strata ta jest szkodliwa dla budżetu UE (podatek VAT jest drugim zasobem własnym UE), dla budżetów krajowych, przedsiębiorstw i osób mieszkających w UE;
- I. mając na uwadze, że program Fiscalis na lata 2021–2027, którego budżet wynosi 269 mln EUR, ma na celu zwalczanie niesprawiedliwości podatkowej przez wsparcie współpracy krajowych organów podatkowych w przeciwdziałaniu oszustwom podatkowym, uchylaniu się od opodatkowania i agresywnemu planowaniu podatkowemu; mając na uwadze, że poprzedni program zwiększył dochody podatkowe UE o 591 mln EUR;
- J. mając na uwadze, że aby utworzona w 2010 r. platforma ekspertów ds. zwalczania nadużyć finansowych z państw członkowskich – Eurofisc – mogła być skuteczna, należy ją wzmocnić i zapewnić jej wystarczające zasoby na przeprowadzanie wspólnych analiz ryzyka, koordynowanie postępowań wyjaśniających i współpracę z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejskim Prokuraturą Europejską, w szczególności w obszarze badania oszustw związanych z VAT; mając na uwadze, że system zróżnicowanych stawek podatku VAT i wysokie koszty przestrzegania przepisów mogą zwiększać liczbę nadużyć finansowych;

⁽²⁴⁾ Dz.U. 71 z 14.4.1967, s. 1301.

⁽²⁵⁾ Dz.U. 71 z 14.4.1967, s. 1303.

⁽²⁶⁾ Jak przedstawiono w planie działań UE w sprawie jednolitego unijnego obszaru VAT.

⁽²⁷⁾ COM(2018)0329.

Środa, 16 lutego 2022 r.

- K. mając na uwadze opinię nr 11/2020 Trybunału Obrachunkowego w sprawie proponowanej nowej metody uproszczenia obliczania zasobów własnych opartych na podatku VAT; mając na uwadze, że zgodnie z tą opinią wnioszek Rady „wprowadza (...) znaczne uproszczenia w sposobie obliczania zasobów własnych opartych na VAT dla poszczególnych państw członkowskich względem obecnie obowiązującego systemu”, niemniej jednak „Trybunał dostrzega (...) ryzyko związane z tym, że ostateczna wieloletnia średnia ważona stawka może nie być reprezentatywna dla wszystkich państw członkowskich”;
- L. mając na uwadze, że kryzys społeczno-gospodarczy wywołany pandemią COVID-19 wymaga od rządów państw członkowskich znaczących wysiłków fiskalnych i budżetowych, w tym w formie pomocy dla przedsiębiorstw;
- M. mając na uwadze, że zasoby własne oparte na VAT stanowiły w 2019 r. 11 % budżetu UE i wynosiły ogółem 17,8 mld EUR;
- N. mając na uwadze, że „plan działania Komisji na rzecz sprawiedliwego i uproszczonego opodatkowania wspierającego odbudowę gospodarczą” jest częścią nowej strategii Unii Europejskiej na rzecz uproszczenia, dostosowania gospodarki do cyfryzacji i ekologicznej transformacji opodatkowania oraz walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania; mając na uwadze, że kwestie związane z podatkiem VAT zostały określone w planie jako priorytety i że skupiono się w nim na przeciwdziałaniu oszustwom związanym z VAT i modernizacji podatku VAT od usług finansowych, z uwagi na cyfryzację gospodarki;
- O. mając na uwadze, że od czasu przyjęcia dyrektywy VAT usługi finansowe są, z pewnymi wyjątkami, zwolnione z VAT ze względu na to, że podlegają innym podatkom (np. podatki od składek ubezpieczeniowych);
- P. mając na uwadze, że VAT, jako podatek pośredni pobierany przez wszystkie 27 państw członkowskich, jest pobierany w ramach kilku różnych systemów krajowych, a także mając na uwadze, że możliwe jest wskazanie dobrych praktyk we wszystkich tych systemach i zastosowanie ich w ogólnounijnej reformie; mając na uwadze, że należy uwzględnić jako wzór do naśladowania przykłady dobrych praktyk z różnych państw członkowskich, i mając na uwadze, że Komisja musi pełnić funkcję platformy wymiany takich dobrych praktyk; mając na uwadze, że takim dobrym przykładem są zmiany w prawie krajowym wprowadzone przez jedno z państw członkowskich, które stworzyły zachęty dla konsumentów, by żądali wystawiania faktur w sektorach trudnych do opodatkowania;
- Q. mając na uwadze, że cel ogólny polegający na cyfryzacji opodatkowania ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia przejrzystości, prostoty, rozliczalności i automatycznej sprawozdawczości oraz jest niezbędny dla docelowego uproszczonego i dostosowanego do przyszłych wyzwań systemu VAT; mając na uwadze, że pandemia COVID-19 była katalizatorem rozwoju cyfryzacji wszystkich transakcji; mając na uwadze, że małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) są centralnym elementem tego procesu cyfryzacji i w związku z tym należy je wspierać w nabywaniu najnowszej technologii i wiedzy eksperckiej;
- R. mając na uwadze, że VAT jest w dużym stopniu zharmonizowany na szczeblu UE i jest zasobem własnym budżetu UE, a zatem wymaga szerokiej współpracy na szczeblu UE;
- S. mając na uwadze, że Parlament w pełni przestrzega zasady suwerenności państw członkowskich w kwestii opodatkowania;

Stawki VAT, podstawy i luki w podatku VAT w państwach członkowskich

1. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ogólna tendencja jest pozytywna, jako że luka w podatku VAT w państwach członkowskich zmniejszyła się z 10 % w 2019 r. do 20 % w 2009 r., co sugeruje, iż liczba oszustw związanych z VAT w UE zmniejsza się, a wpływy z podatku VAT w stosunku do produktu krajowego brutto rosną;
2. apeluje do Komisji i państw członkowskich o przeanalizowanie i wymianę najlepszych praktyk stosowanych w państwach członkowskich, którym udało się uniknąć dużej luki w podatku VAT; wspiera cel znalezienia innowacyjnych rozwiązań podatkowych, odpowiadających rzeczywistej sytuacji gospodarczej, społecznej i środowiskowej;
3. odnotowuje, że według niektórych szacunków neutralna pod względem wpływów reforma podatkowa mogłaby prowadzić do obniżenia podstawowej stawki VAT w UE-27 średnio o 7 punktów procentowych, a jednocześnie obniżyć koszty przestrzegania przepisów; podkreśla fakt, że zgodnie z tymi danymi wymiar obniżenia stawki podstawowej wahałaby się w przedziale od 2 (Estonia) do 13 (Grecja) punktów procentowych w zależności od państwa członkowskiego UE; zauważa, że nie jest to jedyna odpowiedź na potrzebę rozwiązania problemu złożoności systemu podatkowego; stwierdza, że niższa podstawowa stawka VAT mogłaby być korzystna dla konsumentów, w szczególności dla gospodarstw domowych o niskich dochodach; zauważa, że państwa członkowskie mają możliwość zbadania, jakie korzyści dla uczciwej konkurencji na ich rynku przyniosłaby jednolita obniżona stawka podstawowa;

Środa, 16 lutego 2022 r.

4. uważa, że korzystanie z wielości obniżonych stawek ma uzasadniony cel w społeczeństwie, w szczególności służy ograniczeniu regresywności systemu VAT i wsparciu osiągnięcia niektórych celów polityki krajowej – takich jak dostęp do podstawowych towarów i sektorów, jak zdrowie i żywność – ale także przyczynia się do złożoności i nieprzejrzystości systemu podatkowego, zwiększa koszty przestrzegania przepisów i może ułatwiać oszustwa; rozumie, że stosowanie obniżonych stawek może prowadzić do obniżenia ceny dla konsumenta, ale zależy to od kilku innych czynników; w związku z tym zauważa, że należy przeprowadzić dogłębną analizę i ocenę skutków;
5. zauważa znaczne różnice między stawkami podstawowymi stosowanymi w państwach członkowskich i wynikającą z tego złożoność systemu, nawet jeżeli jest to uzasadnione różnymi krajowymi systemami gospodarczymi; podkreśla, że złożoność tę pogłębiają różne sposoby stosowania obniżonych stawek, co jest uzasadnione dążeniem do osiągnięcia celów społecznych i środowiskowych; przypomina, że możliwość stosowania stawek superobniżonych (w pięciu państwach członkowskich) lub stawek pośrednich (w pięciu państwach członkowskich) stanowi dodatkową przeszkodę dla spójnego i w pełni operacyjnego wspólnego systemu;
6. rozumie, że system staje się coraz bardziej skomplikowany ze względu na różne stawki, ale także z powodu zwolnień i odstępstw, które muszą być wyjątkami; przypomina o szczególnej sytuacji nierównego traktowania państw członkowskich, które przystąpiły do UE przed 1992 r. i po nim, do których to okresów mają zastosowanie inne przepisy; wzywa Komisję do zajęcia się tą kwestią w przyszłych wnioskach ustawodawczych;
7. odnotowuje, że w ciągu ostatnich 20 lat Komisja wszczęła prawie 200 postępowań w sprawie naruszeń dotyczących VAT; wzywa ją, by przedstawiła podsumowanie najważniejszych ustaleń tych postępowań jako podstawę przyszłych wniosków ustawodawczych, dotyczących w szczególności stawek obniżonych, zwolnień i braku transpozycji;
8. zauważa, że pandemia COVID-19 uzasadniała stosowanie przepisów wyjątkowych dotyczących VAT, co świadczy o potrzebie pewnej elastyczności w obliczu nagłych lub niespodziewanych okoliczności; apeluje do Komisji o uwzględnienie tej kwestii w przyszłych wnioskach ustawodawczych dotyczących VAT;
9. stwierdza, że luka w podatku VAT zmienia się wraz z cyklem gospodarczym oraz że niski poziom przestrzegania przepisów podatkowych wiąże się czasami z wysokimi standardowymi stawkami VAT, niższą skutecznością systemu sądowego i prawnego, osłabieniem instytucji prawnych, wyższym postrzeganym poziomem korupcji oraz ogólnym udziałem szarej strefy w całej gospodarce;
10. z zaniepokojeniem odnotowuje, że niektóre państwa członkowskie zasadniczo nie zwalniają z podatku VAT darowizn w naturze, w wyniku czego przedsiębiorstwa niszczą towary konsumpcyjne, w szczególności te, które zostały zwrócone, mimo że takie zwolnienie jest możliwe na mocy obowiązującej dyrektywy VAT; wzywa Komisję do wydania wytycznych dla państw członkowskich, w których uściśli, że zwolnienia darowizn w naturze z podatku VAT będą zgodne z obowiązującym prawem UE w sprawie VAT, dopóki państwa członkowskie nie przyjmą wniosku Rady COM(2018)0020 (art. 98 ust. 2);
11. wyraża ubolewanie z powodu braku dostępnych danych na temat różnic regionalnych, co mogłoby stanowić duże utrudnienie dla określenia wielkości luki w podatku VAT; wzywa Komisję do zbadania, czy sporządzanie i publikowanie danych na temat regionalnych luk w podatku VAT mogłoby być przydatnym narzędziem poprawiającym przejrzystość i zmniejszającym lukę w podatku VAT;

Wpływ zróżnicowania stawek obniżonych na przedsiębiorstwa

12. jest zdania, że obecna różnorodność obniżonych stawek stwarza dodatkowe obciążenia administracyjne dla przedsiębiorstw; zauważa, że całkowity koszt przestrzegania przepisów dotyczących VAT wynosi od 1 % do 4 % obrotów przedsiębiorstw w państwach członkowskich; zauważa, że cyfryzacja może w dużym stopniu przyczynić się do ograniczenia kosztów przestrzegania przepisów przez przedsiębiorstwa;
13. stwierdza, że MŚP ponoszą proporcjonalnie wyższe koszty przestrzegania przepisów, ponieważ koszty te są stałe i niezależne od wielkości przedsiębiorstwa, oraz że wysokie koszty przestrzegania przepisów stanowią barierę wejścia na rynek wewnętrzny UE; uważa zatem, że zróżnicowane systemy VAT w UE mogą zniechęcać do handlu wewnątrzunijnego wszystkie przedsiębiorstwa, a zwłaszcza MŚP; zauważa jednak, że dowody empiryczne nie są jednoznaczne, jeśli chodzi o wpływ zróżnicowanych systemów VAT na handel międzynarodowy oraz to, czy mogą one stwarzać nierówne warunki konkurencji w takim handlu, zwłaszcza z powodu wysokich kosztów przestrzegania przepisów, zwolnień i wadliwych systemów zwrotu;

Środa, 16 lutego 2022 r.

14. zwraca uwagę na potencjał cyfryzacji w zakresie obniżenia kosztów przestrzegania przepisów, chociaż korzyści te często pojawiają się dopiero w perspektywie długoterminowej; twierdzi, że innowacje cyfrowe⁽²⁸⁾ mogą potencjalnie obniżyć koszty przestrzegania przepisów i przyczynić się do zwiększenia przejrzystości transakcji handlowych oraz ograniczyć biurokrację; podkreśla potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa danych, prywatności osób i tajemnicy przedsiębiorstwa; podkreśla, że przedsiębiorstwa muszą otrzymywać wsparcie na zasadzie subsydiarności⁽²⁹⁾ w ramach programów UE oraz że w szczególności MŚP i inne słabsze podmioty gospodarcze muszą otrzymywać wsparcie w ramach organizowanych przez UE szkoleń w zakresie transformacji cyfrowej, aby mogły czerpać z niej korzyści i wносить do niej wkład; podkreśla, że takie ogólne podejście ukierunkowane na przyspieszenie cyfryzacji wiedzy eksperckiej MŚP oraz prowadzonej przez nie działalności poprawiłoby w rezultacie pobór podatku VAT; podkreśla potencjał technologii rozproszonego rejestru w zakresie zapobiegania oszustwom związanym z VAT – np. wewnątrzspółnotowym oszustwom typu „znikający podmiot gospodarczy” – i oczekuje na wniosek ustawodawczy dotyczący modernizacji obowiązków w zakresie sprawozdawczości VAT; wzywa ponadto Komisję do przedstawienia inicjatywy skupiającej się na łatwym stosowaniu technologii rozproszonego rejestru przez przedsiębiorstwa handlowe oraz na ograniczeniu biurokracji;

15. jest zdania, że w celu ułatwienia handlu i zwiększenia pewności prawnej na rynku wewnętrznym Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, powinna ulepszyć bazę danych „Podatki w Europie”, internetowy portal informacyjny dla przedsiębiorstw poświęcony unijnemu podatkowi VAT; podkreśla, że portal ten powinien umożliwić szybki dostęp do dokładnych, aktualnych i istotnych informacji o funkcjonowaniu systemu VAT w poszczególnych państwach członkowskich, w szczególności o prawidłowych stawkach VAT na różne produkty i usługi w poszczególnych państwach członkowskich, a także o warunkach stosowania stawki zerowej VAT; zauważa, że ten portal mógłby również pomóc w rozwiązaniu obecnego problemu luki w podatku VAT; proponuje wprowadzenie unijnego punktu kompleksowej obsługi w ramach unijnego internetowego portalu informacyjnego poświęconego VAT;

16. wskazuje na unijny punkt kompleksowej obsługi jako przykład innowacji cyfrowej umożliwiającej przedsiębiorstwom UE uproszczenie zobowiązań z tytułu VAT, a tym samym kosztów przestrzegania przepisów dotyczących handlu elektronicznego w UE; zauważa, że takie ograniczenie kosztów przestrzegania przepisów przynosi w szczególności korzyści MŚP; przyjmuje do wiadomości gotowość Komisji do zaproponowania na lata 2022–2023 zmiany dyrektywy VAT w celu dalszego rozszerzenia zakresu działania punktu kompleksowej obsługi VAT; wzywa Komisję do zbadania, w jaki sposób można poszerzyć zakres działalności punktu kompleksowej obsługi;

17. wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia i poprawy współpracy między sobą oraz rzetelnego stosowania przyjętego w lutym 2020 r. zbioru przepisów na temat wymiany danych dotyczących płatności VAT w celu ułatwienia wykrywania oszustw podatkowych w transgranicznych transakcjach handlu elektronicznego;

18. zwraca uwagę, że państwa członkowskie już wykorzystują nowe technologie do poprawy skuteczności kontroli zakupów krajowych w celach podatkowych; rozumie, że te środki krajowe muszą zostać uwzględnione w reformie systemu VAT jako dobre praktyki, które należy wziąć pod uwagę; opowiada się za lepszą koordynacją między państwami członkowskimi pod tym względem w celu ułatwienia przeprowadzania transakcji transgranicznych, bez nadmiernych kosztów dla przedsiębiorców i konsumentów; wzywa Komisję, by przedstawiła konkretne propozycje promujące szybszy system wymiany informacji na temat wewnątrzunijnych transakcji podlegających podatkowi VAT i zapewniające interoperacyjność tego systemu z mechanizmami krajowymi; opowiada się za upowszechnieniem fakturowania elektronicznego i wzywa do wprowadzenia unijnej normy fakturowania elektronicznego, harmonizującej w szczególności informacje zawarte w fakturze elektronicznej w celu ułatwienia interoperacyjności transgranicznej, zapewnienia zgodności z prawem, zwiększenia przejrzystości transakcji handlowych, a tym samym ograniczenia oszustw i błędów;

19. podkreśla, że należy pilnie zająć się transgranicznymi oszustwami związanymi z VAT i oszustwami karuzelowymi poprzez odpowiednie wdrożenie efektywnych mechanizmów wymiany informacji oraz zapewnienie odpowiednich zasobów (kadrowych, finansowych, technicznych i technologicznych) dla organów krajowych i innych organów takich jak OLAF; podkreśla wartościowy wkład rozwiązań takich jak Eurofisc; przypomina o roli dostawców usług płatniczych i o konieczności zapewnienia wysokich standardów sprawozdawczości w zakresie VAT; uważa, że konieczne jest uzyskanie od Komisji oceny skutków wprowadzenia ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w kilku państwach

⁽²⁸⁾ Takie jak sztuczna inteligencja, big data i technologia blockchain.

⁽²⁹⁾ Oznacza to, że wsparcie pochodzi najpierw od państw członkowskich, a następnie od UE.

Środa, 16 lutego 2022 r.

członkowskich w następstwie wdrożenia dyrektywy Rady w sprawie tymczasowego stosowania ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami towarów i usług powyżej określonego progu⁽³⁰⁾, w celu zwalczania wewnątrzspółnotowych oszustw typu „znikający podmiot gospodarczy”, oraz oceny w szczególności jego wpływu na zwalczanie wszystkich rodzajów oszustw związanych z VAT i konsekwencji dla kosztów przestrzegania przepisów ponoszonych przez przedsiębiorstwa;

20. stwierdza, że zróżnicowanie stawek może powodować zakłócenia cen na rynku wewnętrznym, tworząc okazje do zakupów transgranicznych; zauważa, że w szczególności zróżnicowanie stawek VAT zachęca do wykorzystywania różnic w cenie w poszczególnych krajach poprzez przenoszenie konsumpcji do państw członkowskich o niższych stawkach VAT, co zakłóca pobór podatku przez rządy;

21. przypomina, że przedsiębiorstwa potrzebują uproszczonego i scentralizowanego dostępu do informacji na temat stawek, właściwych stawek VAT na różne towary i usługi w poszczególnych państwach członkowskich oraz warunków stosowania zerowej stawki VAT, a także jasnych i jednoznacznych przepisów dotyczących VAT, aby zachęcać do prowadzenia działalności transgranicznej i zmniejszyć obciążenia administracyjne; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje uproszczoną i cyfrową metodę rejestracji – za pośrednictwem portalu internetowego – w systemie VAT dla małych przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną, co zmniejsza koszty i obciążenia administracyjne; zauważa, że 26 z 27 państw członkowskich stosuje stawki obniżone jako nieodłączny element swojej polityki podatkowej i społecznej; przypomina, że wspólny internetowy portal informacyjny na temat funkcjonowania systemów VAT w różnych państwach członkowskich zachęcałby do działalności transgranicznej i zmniejszył obciążenia administracyjne przedsiębiorstw;

22. z zadowoleniem przyjmuje pozytywne zjawisko ograniczania kosztów przestrzegania przepisów poprzez postępującą cyfryzację przedsiębiorstw i administracji publicznej; odnotowuje, że w państwach OECD czas potrzebny, aby zapewnić zgodność z przepisami podatkowymi, skrócił się z 230 do 162 godzin w latach 2006–2020, głównie dzięki wprowadzeniu elektronicznych systemów sprawozdawczości i płatności⁽³¹⁾;

23. podkreśla, że dobrze zaprojektowany system VAT jest neutralny i nie powinien wpływać na handel, ale w praktyce zasada ta jest trudna do zweryfikowania na poziomie globalnym z uwagi na praktykę zwolnień z podatku VAT, niedoskonałość systemu zwrotu podatku i wielość stawek, które skutkują wyższymi kosztami przestrzegania przepisów; przypomina, że skuteczny system VAT przyczynia się do walki z uchylaniem się od opodatkowania i do optymalizacji podatkowej; podkreśla, że coraz większa liczba MŚP jest zainteresowana handlem w całej UE, zwłaszcza z wykorzystaniem transakcji internetowych, i że unijny system VAT powinien być ukierunkowany na ułatwianie wzrostu transgranicznego;

24. odnotowuje, że jak wynika z dowodów empirycznych, jeżeli podatek VAT mierzy się jako odsetek dochodu netto, obowiązujący system VAT z wieloma stawkami jest w państwach członkowskich regresywny, ale jeśli podatek VAT mierzy się jako odsetek wydatków, w większości państw członkowskich system VAT jest proporcjonalny lub nieznacznie progresywny; ponadto odnotowuje, że w przypadku przyjęcia za punkt odniesienia wydatków obowiązujące obniżone i zerowe stawki VAT sprawiają, że podatek ten jest bardziej progresywny niż w przypadku systemów z jednolitą stawką VAT; zwraca uwagę także, że jak wskazują dowody, jedynie stawki VAT, które są obniżane w celu wsparcia gospodarstw domowych o niskich dochodach (takie jak obniżone stawki na żywność), sprawiają, że podatek VAT jest bardziej progresywny; wzywa państwa członkowskie, by przy wprowadzaniu obniżonych stawek VAT kierowały się konkretnym celem, jakim jest wspieranie gospodarstw domowych o niższych dochodach;

25. podkreśla, że państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania zerowych stawek VAT na towary pierwszej potrzeby;

Wpływ obniżonych stawek na konsumentów oraz na cele społeczne i środowiskowe

26. stwierdza, że stosowanie obniżonych stawek nie prowadzi systematycznie do stałego obniżania cen dla konsumentów oraz że skuteczność obniżonej stawki zależy od kilku czynników, takich jak stopień, w jakim przedsiębiorstwa przerzucają ją na konsumentów, czas jej trwania, zakres obniżki i złożoność systemu stawek; podkreśla, że całkowita transmisja ma zatem złożony charakter i nie powinna być podejmowana bez gruntownej oceny skutków; odnotowuje, że choć obowiązujące obniżone i zerowe stawki VAT przynoszą proporcjonalnie większe korzyści unijnym gospodarstwom domowym o niskich dochodach (wyrażone jako procent wydatków), w ujęciu bezwzględny (gotówka) zwykle przynoszą większe korzyści gospodarstwom domowym o wysokich dochodach; stwierdza zatem, że należy przeprowadzić szeroko zakrojone analizy i oceny skutków, aby zagwarantować, że obniżki będą stosowane tylko tam, gdzie mogą przynieść korzyści gospodarstwom domowym o niskich dochodach;

⁽³⁰⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2018/2057 z dnia 20 grudnia 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do tymczasowego stosowania ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami towarów i usług powyżej określonego progu (Dz.U. L 329 z 27.12.2018, s. 3).

⁽³¹⁾ Badanie PwC i Grupy Banku Światowego z dnia 26 listopada 2019 r. pt. „Paying Taxes 2020: The changing landscape of tax policy and administration across 190 economies” [Podatki 2020: Zmieniający się krajobraz polityki i administracji podatkowej w 190 gospodarkach], s. 27.

Środa, 16 lutego 2022 r.

27. podkreśla fakt, że zwykle uzasadnionym celem stawek obniżonych jest zapewnienie wszystkim dostępności podstawowych towarów; podkreśla, że obniżone stawki VAT na artykuły pierwszej potrzeby (np. żywność) sprawiają, że VAT staje się bardziej progresywny; podkreśla, że stawki obniżone mogą być bardziej skuteczne w społeczeństwach o znacznych dysproporcjach w dochodach i o wysokim poziomie nierówności społeczno-ekonomicznych; zauważa, że dowody empiryczne dotyczące skuteczności obniżonych stawek VAT w promowaniu dóbr społecznie pożądanych lub ekologicznych są skąpe i niejednoznaczne;

28. wyraża głębokie zaniepokojenie regresywnym charakterem podatków konsumpcyjnych; podkreśla, że należy utrzymać niskie stawki podatku VAT, ponieważ obciąża on w nieproporcjonalnym stopniu gospodarstwa domowe o niższych dochodach i pogłębia nierówności w podziale bogactwa;

29. stwierdza, że nadal trudno ocenić skuteczność obniżonych stawek VAT dla promowania towarów przyjaznych dla środowiska ze względu na brak empirycznych dowodów, choć w niektórych badaniach sytuacyjnych i zgodnie z niektórymi modelami można zmierzyć pozytywne skutki; podkreśla jednak, że w celu promowania konsumpcji przyjaznej dla środowiska najważniejsze jest, by państwa członkowskie stopniowo wycofywały wszystkie zerowe stawki VAT i stawki obniżone na towary i usługi szkodliwe dla środowiska; wzywa państwa członkowskie do stopniowego wycofania do 2030 r. obniżonych stawek na towary i usługi powodujące duże zanieczyszczenie, aby osiągnąć cele UE w zakresie klimatu zapisane w Europejskim Zielonym Ładzie; wzywa państwa członkowskie do zbadania możliwości wdrożenia mechanizmów kompensacyjnych, aby pomóc gospodarstwom domowym o niskich dochodach w radzeniu sobie ze spadkiem dochodu do dyspozycji wynikającym z wyższych stawek VAT na towary i usługi zanieczyszczające środowisko;

30. podkreśla w związku z tym, że stawki obniżone powinny uwzględniać stabilność finansów publicznych; zauważa, że racjonalizacja mająca na celu osiągnięcie jednolitego systemu VAT powinna uwzględniać historyczne i tymczasowe stosowanie stawek obniżonych, o ile spełnione są inne warunki;

31. podkreśla, że jak wskazują dowody, obniżone stawki VAT są często raczej nieskutecznym instrumentem osiągnięcia celów społecznych lub środowiskowych, ponieważ prowadzą do znacznych kosztów ponoszonych przez rządy ze względu na wielkość różnic w stawkach, spadek dochodów podatkowych, zwiększone koszty administracyjne, kosztowne kontrole i inspekcje, presję ze strony przedstawicieli społecznych i gospodarczych, koszty przestrzegania przepisów, zakłócenia gospodarcze, a nawet oszustwa podatkowe oraz trudności w dotarciu do grup docelowych;

32. zauważa, że aby w pełni ocenić wydajność i skuteczność niestandardowych stawek VAT, konieczne jest porównanie ich z alternatywnymi instrumentami politycznymi; jest zdania, że środki te mogą być bardziej skutecznymi, elastycznymi, widocznymi i opłacalnymi narzędziami służącymi osiągnięciu tych celów społecznych i środowiskowych, jeżeli będą wykorzystywane przez rządy w efektywny sposób; zauważa jednak, że instrumenty te są kluczowym elementem suwerenności podatkowej państw członkowskich i wchodzą w zakres ich kompetencji, ponieważ nie istnieje harmonizujące je prawodawstwo UE; zwraca uwagę, że muszą one jednak przestrzegać unijnej polityki konkurencji;

33. podkreśla, że jednolity system VAT w połączeniu z alternatywnymi instrumentami politycznymi oraz szeregiem reform społecznych i ekologicznych instrumentów podatkowych to opcje, które warto rozważyć przy opracowywaniu skutecznego gospodarczego, społecznego i ekologicznego całościowego systemu podatkowego, o ile nie stanowią nadmiernego obciążenia dla gospodarstw domowych o niskich dochodach; zauważa, że Nowa Zelandia ma jednolity system z 15-procentowym podatkiem VAT i stosuje ulgę podatkową dla gospodarstw domowych o niskich dochodach; zauważa, że próba uproszczenia lub zharmonizowania systemu VAT w UE nie doprowadziłaby do podwyższenia stawek podstawowych VAT; zaznacza, że dotacje ryczałtowe i kampanie informacyjne stwarzają możliwość promocji dobra społecznie pożądanego;

Wniosek

34. przypomina, że wpływy z podatku VAT są jednym z najważniejszych źródeł dochodów publicznych, stanowiąc średnio około 21 % łącznych wpływów podatkowych w UE; zauważa, że luka w podatku VAT wynosi średnio 10 % oraz że VAT stanowi również źródło zasobów własnych dla budżetu UE; podkreśla, że każde obniżenie podstawy VAT może prowadzić do utraty wpływów finansów publicznych; wzywa krajowe organy podatkowe do podjęcia inicjatyw mających na celu zmniejszenie luki w podatku VAT w celu poprawy finansów publicznych, zwłaszcza w świetle spowolnienia gospodarczego spowodowanego pandemią COVID-19, oraz zwiększenia zasobów własnych UE;

Środa, 16 lutego 2022 r.

35. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że poczyniono znaczne postępy we współpracy między organami podatkowymi państw członkowskich osiągnięte w ciągu ostatnich dziesięciu lat; wyraża poparcie dla dalszych dyskusji między państwami członkowskimi w celu zacieśnienia współpracy administracyjnej;

36. nawiązuje do wniosków z badania DIW ECON, które wykazuje, że w 2019 r. stawka podstawowa była stosowana średnio do 71 % całkowitej podstawy opodatkowania w państwach członkowskich; zaznacza, że można znacząco ograniczyć koszty przestrzegania przepisów zróżnicowanych systemów VAT poprzez dalszą cyfryzację przedsiębiorstw i administracji publicznych; zaznacza, że koszty zróżnicowanych systemów VAT, jakie ponoszą przedsiębiorstwa, zwłaszcza MSP, zakłócenia, jakie te systemy mogą powodować na rynku wewnętrznym i w handlu, oraz ich wpływ na rządy pod względem utraty dochodów należy poddać dokładnej ocenie w celu stworzenia spójnego, sprawiedliwego i efektywnego systemu VAT w UE; zauważa, że obniżone stawki na artykuły pierwszej potrzeby (np. żywność) sprawiają, że podatek VAT staje się bardziej progresywny, oraz że gospodarstwa domowe o niskich dochodach korzystają z obniżonych stawek VAT, nawet jeśli są one mniej skutecznym sposobem realizacji celów w zakresie podziału dochodów lub ochrony środowiska;

37. stwierdza, że trudności w zmniejszaniu luki w podatku VAT między państwami członkowskimi wynikają z połączenia różnych czynników, takich jak konieczność zachowania pewnej liczby zwolnień z podatku VAT przyznawanych na niektóre towary i usługi oraz chęć utrzymania przez państwa członkowskie stawek obniżonych na poziomie co najmniej 5 %; uznaje, że państwa członkowskie muszą zachować elastyczność w określaniu stosowanej stawki VAT z uwagi na znaczenie tego narzędzia jako instrumentu budżetowego;

38. wzywa do ustanowienia uproszczonego i zmodernizowanego systemu VAT z ograniczeniem zwolnień i stawek niestandardowych w celu wspierania uczciwej i skutecznej konkurencyjności przedsiębiorstw na rynku wewnętrznym, zmniejszenia kosztów przestrzegania przepisów i poprawy dobrowolnego ich przestrzegania; zauważa, że w takim uproszczonym systemie VAT w dalszym ciągu przydatny byłby punkt kompleksowej obsługi w celu ograniczenia kosztów przestrzegania przepisów dla przedsiębiorstw z UE i pobudzenia handlu wewnątrzunijnego; przyjmuje do wiadomości propozycję byłej portugalskiej prezydencji Rady i obecnej słoweńskiej prezydencji Rady, aby na szczeblu państw członkowskich stopniowo wycofać wszystkie zerowe stawki VAT i obniżone stawki na towary i usługi szkodliwe dla środowiska, takie jak paliwa kopalne, pestycydy chemiczne i nawozy chemiczne; wzywa do przeanalizowania wdrożenia środków socjalnych dla gospodarstw domowych o niskich dochodach w celu zrekompensowania spadku dochodu do dyspozycji wynikającego z wyższych stawek VAT na towary i usługi zanieczyszczające środowisko; apeluje do państw członkowskich, by szybko przyjęły wniosek dotyczący zmienionej dyrektywy w sprawie stawek podatku VAT ⁽³²⁾;

39. podkreśla, że luka w podatku VAT wynika w dużej mierze z połączenia czynników w każdym państwie członkowskim, takich jak luki prawne, brak zasobów i efektywności cyfrowej administracji podatkowych oraz nieskuteczność środków dotyczących stosowania i kontroli przepisów VAT, w szczególności w odniesieniu do oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania oraz agresywnego planowania podatkowego; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy administracyjnej i poprawy skuteczności krajowych organów podatkowych; z zadowoleniem przyjmuje narzędzie analizowania sieci transakcji i opowiada się za zacieśnieniem współpracy między członkami sieci Eurofisc w celu szybkiego wykrywania oszustw karuzelowych; wzywa Konferencję w sprawie przyszłości Europy, aby zajęła się tą kwestią w kontekście ochrony interesów finansowych UE;

40. uważa, że konieczne jest zbadanie bardziej zharmonizowanego wprowadzenia we wszystkich państwach członkowskich fakturowania elektronicznego, poza jego obecnym obowiązkowym stosowaniem w zamówieniach publicznych w całej UE, biorąc pod uwagę, że okazało się ono skutecznym narzędziem zwalczania oszustw, w tym podatkowych, w krajach, w których wprowadzono je również w odniesieniu do innych rodzajów transakcji, a także doprowadziło do większego uproszczenia i obniżenia kosztów przestrzegania przepisów;

41. przypomina o znaczeniu niezależności i bezstronnego charakteru Europejskiego Obserwatorium Podatkowego, które zostało utworzone z inicjatywy Parlamentu; podkreśla, że program Fiscalis na lata 2021–2027 jest niezbędnym narzędziem zapewniającym sprawną i konstruktywną współpracę między organami podatkowymi;

42. przypomina, że skuteczność obniżonych stawek jako narzędzia politycznego należy zawsze oceniać w konkretnym kontekście innych istniejących narzędzi politycznych; dodaje, że stawki obniżone są często uzupełnieniem istniejących narzędzi polityki społecznej i środowiskowej oraz że bezpośrednio zachęty podatkowe są instrumentami, które lepiej trafiają do gospodarstw domowych o niskich dochodach – np. próg zwolnienia z podatku i progresywne stawki podatkowe – i są na ogół mniej kosztowne, o ile spełnione są inne warunki;

⁽³²⁾ COM(2018)0020.

Środa, 16 lutego 2022 r.

43. kładzie nacisk na konieczność przejścia na docelowy system VAT oparty na zasadzie opodatkowania w kraju przeznaczenia; apeluje do Rady o jak najszybsze przyjęcie wniosku dotyczącego dyrektywy z dnia 25 maja 2018 r. (COM(2018)0329), zważywszy na wielkość strat krajowych i unijnych zasobów budżetowych w obowiązującym systemie; w tym kontekście podkreśla główne zasady przyszłego ostatecznego systemu VAT w zakresie transgranicznego opodatkowania wewnątrzunijnych towarów w miejscu przeznaczenia i poboru podatku VAT przez dostawcę w państwie członkowskim przeznaczenia;
44. wzywa Komisję, by w następstwie niniejszego sprawozdania przedstawiła konkretne wnioski ustawodawcze dotyczące szczegółowych tematów, o których mowa powyżej; wzywa Radę, by uznała wartość dialogu i współpracy z Parlamentem w dążeniu do właściwej reformy systemu VAT, pamiętając o tych wnioskach, a także o zasadniczej potrzebie zagwarantowania demokratycznego charakteru zmian w polityce podatkowej UE;
45. popiera propozycję Trybunału Obrachunkowego⁽³³⁾, by rozważyć ustanowienie mechanizmu przeglądu wieloletniej średniej ważonej stawki w okresie objętym wieloletnimi ramami finansowymi w celu uniknięcia zakłóceń poziomu wkładów opartych na podatku VAT w tym okresie, jeżeli któreś państwo członkowskie postanowi zmienić swoją politykę dotyczącą VAT;
46. zauważa, że dyrektywa VAT wymaga jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę zgodnie z art. 113 TFUE;
47. przypomina o zaletach numeru identyfikacji podatkowej jako użytecznego narzędzia gwarantującego przestrzeganie i wypełnianie zobowiązań podatkowych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zbadania wszystkich możliwości wykorzystania numeru identyfikacji podatkowej jako mechanizmu zabezpieczającego wysokie standardy efektywności w sprawozdawczości;
48. popiera ideę rozszerzenia zakresu działalności punktu kompleksowej obsługi w zakresie podatku VAT, który działa od 2015 r., o deklarowanie i opłacanie VAT; podkreśla konieczność konkretnego ukierunkowania dostosowania punktu kompleksowej obsługi do rozwijającego się rynku handlu elektronicznego;
49. wzywa Komisję do dokonania oceny obowiązujących ram i zaproponowania konkretnych wniosków ustawodawczych w sprawie weryfikacji transakcji transgranicznych, którą należy wzmocnić w celu zabezpieczenia podatku VAT; w tym kontekście podkreśla konieczność wykorzystania w szczególności możliwości wynikających ze stosowania nowych technologii cyfrowych, o wysokich standardach ochrony danych i prywatności, stanowiących gwarancję przestrzegania praw podatników;
50. przypomina o znaczeniu zagwarantowania pełnej transpozycji i właściwego wdrożenia pakietu w sprawie podatku VAT w handlu elektronicznym; wzywa Komisję, by oceniła aktualną sytuację pod tym względem i przedstawiła konkretne propozycje dostosowania przepisów w razie konieczności, z uwzględnieniem gwałtownego rozwoju handlu elektronicznego; odnotowuje, że istnieje znaczna luka w poborze podatku VAT w sektorze handlu elektronicznego; zwraca się do Komisji o przeanalizowanie wniosków sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w tej sprawie w celu wyeliminowania tej luki;
51. przypomina, jak ważne jest zacieśnienie dialogu z partnerami międzynarodowymi, głównie najważniejszymi partnerami handlowymi, na temat podatku VAT; uważa, że punktem wyjścia i podstawą tej współpracy musi być zasada współpracy administracyjnej służącej zagwarantowaniu skutecznej logiki wymiany informacji, która może wzmocnić walkę z systemami prowadzącymi do oszustw lub uchylania się od opodatkowania;
52. odnotowuje zamiar Komisji, by zmienić charakter swojego Komitetu ds. VAT oraz swoje cele związane z przyszłym komitetem procedury komitetowej; podkreśla konieczność polegania w tej kwestii na stanowisku Parlamentu; przypomina o potrzebie zagwarantowania pełnego przestrzegania ram instytucjonalnych UE w zakresie opodatkowania oraz podziału kompetencji w kwestiach opodatkowania pośredniego;

o

o o

53. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽³³⁾ Opinia nr 11/2020.